

**ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Β' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2022**

**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΕΟΤΕΡΟΥ
ΚΟΣΜΟΥ (565-1815)
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

ΟΜΑΔΑ Α'

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

**Εγίρα
Αλληλέγγυον
Στρατιωτόπια**

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή όχι, γράφοντας στο τετράδιο σας τη λέξη «**Σωστό**» ή «**Λάθος**» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Μετά τη Γαλλική Επανάσταση στον πολιτικό τομέα, η έννοια της λαϊκής κυριαρχίας εκφράστηκε με το δικαίωμα ψήφου και την εμφάνιση του θεσμού των Λεσχών, οι οποίες προωνίζονταν τα μετέπειτα πολιτικά κόμματα.
2. Ο φλωρεντίνος Αμέρικο Βεσπούτσι (1454-1512), θαλασσοπόρος στην υπηρεσία του βασιλιά της Πορτογαλίας, διαπίστωσε ότι οι περιοχές που είχε ανακαλύψει ο Κολόμβος δεν ανήκαν στην Ασία αλλά σε μια νέα ήπειρο, την οποία μάλιστα προσπάθησε να χαρτογραφήσει.
3. Ο εμπορευματοποιημένος τρόπος διάθεσης των συγχωροχαρτιών από τον μοναχό Τέτζελ στη Γερμανία προκάλεσε την έντονη αντίδραση του γερμανού μοναχού και θεολόγου Μαρτίνου Λουθήρου.
4. Η τέταρτη σταυροφορία οδήγησε στην άλωση της Πόλης το 1304.
5. Η εποικιστική πολιτική του Βυζαντινού Κράτους απέτυχε, στα τέλη του 8^{ου} αιώνα, οπότε δεν έγινε εφικτή η ενσωμάτωση και αφομοίωση τους από τη βυζαντινή κοινωνία

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Να αναφερθείτε στις συνθήκες κάτω από τις οποίες έλαβε χώρα το σχίσμα των δύο Εκκλησιών (1054).

Μονάδες 13

ΘΕΜΑ Β2

Να αναφέρετε ποιον θεωρούσε ως ιδανικό τύπο ανθρώπου η Αναγέννηση και να τον περιγράψετε.

Μονάδες 12

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Γ1

Στηριζόμενοι στο κείμενο που ακολουθεί και σύμφωνα με τις ιστορικές σας γνώσεις, να περιγράψετε τις συνθήκες κάτω από τις οποίες πραγματοποιήθηκε ο εκχριστιανισμός των Σλάβων από τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία και στη σημασία του για τον σλαβικό πολιτισμό.

Μονάδες 25

Εκείνες τις ημέρες ο σλάβος ηγεμόνας Ραστισλάβος έστειλε απεσταλμένους στον Αυτοκράτορα Μιχαήλ με το εξής μήνυμα: «Εμείς οι Σλάβοι, όμως, είμαστε ένας απλοϊκός λαός και δεν υπάρχει κανένας που να μπορεί να μας διδάξει την αλήθεια και να μας εξηγήσει το αληθινό νόημα της Αγίας Γραφής. Γι' αυτό, αυτοκράτορα, στείλε μας έναν άνδρα ικανό να ανορθώσει όλη την αλήθεια».

Από το σλαβικό Βίο του Μεθοδίου, κεφ. 5, γερμ. μετ. J. Bujnoch, Zwischen Rom und Byzanz, Slavische Geschichtsschreiber, 1, Γκρατς - Βιέννη - Κολογία 1958, 88-89.

ΘΕΜΑ Δ1

Α) Σε ποια αρχή αναφέρεται το Α' κείμενο; Η απάντησή σας να αιτιολογηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις ιστορικές σας γνώσεις. **(Μονάδες 12)**

Β) Ποια θεωρία διατυπώνει στο Β' κείμενο ο Γάλλος διαφωτιστής Μοντεσκιέ; Να την αναλύσετε λαμβάνοντας υπόψη τις ιστορικές σας γνώσεις. **(Μονάδες 13)**

Μονάδες 25

Κείμενο Α'

Όλοι οι άνθρωποι είναι από τη φύση ελεύθεροι και ίσοι [...] Έχουν εμπιστευθεί με συμφωνία στην εκτελεστική εξουσία τη διακυβέρνηση [...] Η εκτελεστική εξουσία παραβιάζει την υποχρέωση της αυτή, όταν προσπαθεί να επιβάλει αυθαίρετα τη βούληση της [...] Τότε ο λαός ως ανώτατη εξουσία, έχει το δικαίωμα να αντιδράσει και να εγκαθιδρύσει ένα νέο πολιτικό σύστημα.

Τ. Λοκ, Δεύτερη πραγματεία περί κυβερνήσεως (1690), στο Paul Halsal, Modern History Source Book, 1998, σελ. 240-243

Κείμενο Β' : Από το Πνεύμα των Νόμων (1748) του Μοντεσκιέ

Υπάρχουν σε κάθε κράτος τρία είδη εξουσίας: η νομοθετική, η εκτελεστική και η δικαστική. Αν η νομοθετική και η εκτελεστική εξουσία είναι συγκεντρωμένες στο ίδιο ή στα ίδια

πρόσωπα, δεν υπάρχει ελευθερία. Καραδοκεί ο κίνδυνος μήπως ο μονάρχης ή το κοινοβούλιο θεσπίσει νόμους τυραννικούς και τους εφαρμόσει. Στους Τούρκους, όπου και οι τρεις εξουσίες είναι συγκεντρωμένες στο σουλτάνο, επικρατεί ένας φρικαλέος δεσποτισμός.

Ιωάννης Δημητρούκας - Θουκυδίδης Ιωάννου - Κώστας Μπαρούτας, *Ιστορία του Μεσαιωνικού και του Νεότερου Κόσμου, 565-1815, Β' Λυκείου, Εκδόσεις Διόφαντος, Αθήνα 2013, σελ.161*

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΩΝ: ΜΠΟΥΓΙΑ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ

